

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Kundgörelser.

Den 10 dennes kommer på Auktions-kamaren härstädes at försäljas et parti salt, nyligen från Cagliari infommet: fartyget ligger wid Klippan, där saltet utleswereras.

Uti framledne Handelsmannen, Herr Joh. Anderssens hus, finnas åtskilliga sorter grön til salu.

Uti Herr Henr. Keimers hus på Kongs-gatan är, wid nästkommande Michaelis, en handelsbod at gatan, samt en kamare med pottkakelugn, och däröfwer en kamare med kök och wind at hyra, hwarom kan med ägaren accorderas.

Utom Drottninge-porten hos Sämsemakaren Carlbon, fås underrättelse om en person, som försärdigar alla sorter sångar, item syr och stoppar stolar och madrasser. På samma ställe fins en skickelig person, som söker Inspection wid något sille-salteri.

Hos Madame Carlund i Masthugget, wid brede vägen, finnes, til nästkommande Michaelis, en öfwerwåning at hyra, bestående af en sal, tvåanne kamrar, kök, wind och wårhus.

En skickelig yngdom, som räknar och skrifwer wäl, och som tjent uti handel, åstundar condition här i Staden hos någon Handlande, nögd åfwenledes, at som Inspector på något sille-salteri gå wederbörande til handa; underrättelsen öfres på Tryckeriet.

** **

Göteborgska Becko=bladet.

Ördagen, den 14 Julii, 1764.

Nya Förwandlingar.

Il s'affigera de voir ses freres se changer en bêtes feroces, pour n'avoir pas pu se contenter d'être hommes. Rousseau *Emile*, Tom. 2, pag. 202.

Man frågade mig här om dagen, hwilken jag tyckte mest om, Ovidius eller Holberg; alle bägge hafwa skrifwet förwandlingar, bägge målat förträffeligen; men de äro olika: Ovidius har skrifwet, huru människor blifwet omkastade til bestar, men Holberg, huru bestar blifwet förwandlade til människor. Hwad kunna de jag säga annat, än at de skrifwet bäst alle bägge?

Men huru hänger det ihop med Rousseau? säger han som Philosoph, at apor kunna förwandlas til människor? har han i denna punsten anhängare? Är någon til, som kan tro, at något slagte af apor kunna wara Adams barn? Holberg har beskrefwet Martinianer; Ee mån

människior, som äro förvandlade i apor; det är alltför ögonfkenligt, och det kan låta höra sig.

Doch de Lärde må afgöra detta wid lediga stunder. Jag har ingen tid at blanda mig däri; så är det ock öfwer min cirkel.

Men en människja har på et ställe skrifwet, at hafs-lejonet är på wägen at bli människja! Förlåt, om jag sätter mig, af billig öfwer för människlighetens heder, emot satsen. Jag har låset den i Nouvelliste Oeconomique et literarie; och som jag kan sluta, at Författaren haft både litet wett och litet anhang; så wägar jag försäkra motsatsen, näml. at människjan är i fara, för at bli förvandlad i et hafs-lejon.

Men här står jag. Frågar någon, om jag wet, hwad et hafs-lejon är; så måste jag swara, at jag aldrig sedt något; men i Cooks Voyage round the world har jag en ritning af djuret. Det är en slägt af skåhund; men om det är det slaget, som sjöfolket kalla Klappmöss; wet jag ej. Det förstår jag intet.

Lika mycket, det är nog illa, om en människja står i fara, för at omskapas til skåhund; af hwilket slag, det ock är: hwad gör icke den wäl, som förekommer sådan olycka!

J lärde Herrar Philosopher, som ären så roade i edra systemer, dömer ej obarmhertigt, om en liten människja wägar sig at filosofera. Tänker ej, at jag wil krypa utur min cirkel. Jag måste gifwa mig något ansende i

min contraparts ögon. Ingen af oss lärer bjuda til at rubba edra cirklar; åtminstone jag intet.

Det flytande bostället, däri de lefwande kroyar hafwa sit wistande, är twäggehanda; det som omgifs jorden, kallas luft, och är finare, än det andra, som ligger nedanför jordens öfwersta kant, och heter watten. Skaparens anstalter äro i bägge rätt härliga; och wi så wäl här, som flerestades, förundra oss öfwer en förträffelig likhet imellan desse bägge flytande bonings-rum, som äro lemnade til djuren.

Det är sant, at imellan luft och haf är stor åtskilnad: den som kan lefwa i det ena, måste gerna dö i det andra; men detta är ock något, hwari de äro lika: en sill dö, när hon kommer utur hafwet; en människja dö, när hon kommer på de högsta bergen öfwer luften. En krabs kan lefwa tåmeligen länge, när han är tagen utur watnet: det är owist, om icke en örn, en stenet kan göra det samma, åtminstone i gränsen, där luftkretsen slutas.

Bägge ställen hafwa olika slags inbyggare, foglar, djur och wårter: wi hafwe någorunda kundskap om dem, som finnas omkring oss, och i wår luft; men de som finnas i hafwet, måste blifwa oss til en stor del obekante; doch wete wi, at ock detta Elementet har sina foglar: så får jag kalla alla de hafs-djur, som hafwa fenor, och med samma lättet i watnet flyga up och neder, hit och dit, som foglarne i wår luft. Wi

Känne af dem sådane, som kunna flyga långa stycket öfver wattu-brynet.

At hafwet har sina wårter, det se wi wid stranderna; men då man från djupet updraget grenar af trån, tyckes det gifwa öf anledning at föreställa öf skogar på hafs=botnen, öfwen som på jorden.

Må man, i följte där af, icke tro, at där öf gifwas djur, som gå på sjelfwa hafs=botnen, likasom djuren på jorden? at där äro hafs=apetter eller som de blifwet kallade hafs=ruer, är öf öf digt: och måtte wäl de största djuren i hafwet wara större, än elefanterne på jorden.

Gränsen inellan dessa boställen är likwäl öf sådan, at intet djur kan lefwa på bägge ställen. Där gifwas både för och hästar, som, efter bes rättelse, triswas både i watten och luft, ämne stone kunna földpaddor, utrar, båfrar och fålar lefwa på bägge ställen.

Regenten öfwer bägge dessa riken, som heter människja, bor på jorden, han är liksom bunden där; han kan hwarcken flyga, eller gå på djupet, han har hwarcken flor eller tänder, är dess utan så kraftlös, at de flesta djuren kunna antingen löpa undan honom, eller nedslå honom. Men han regerar likwäl. Skaparen har gifwet honom en förmån framför alle de andre: han har en förnuftig hjäl; den lärer honom, at skatlagga både luft, jord och watten. Ingen fogel är fri, intet lejon, ingen elefant upnår dess styrka. Han råder öfwer hafwets inbyggare så

så mycket han behöfwer: han hemtar dem utur djupet, när han så tarfwar; och fast han ej kan sima, så går han öfwer hafwet rundt omkring, och från den ena jordenes ända til den andra. (Slutet härnäst.)

Swad nytt i Staden?

Korta Stads=nyheter.

Gotheborgska Wexel=priset.

Onsdagen, den 11 Julii,

London	- -	90	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	- -	80	- -	M: R:mt.
Hamburg	- -	84	- -	M: R:mt.

Hans Excellence, Riks=Rådet, Öfwerste Marskalken, samt Riddaren och Commendanten af Kongl. Majts Orden, Högwälbörne Herr Grefwe Adam Horn ankom i går, om morgonen, hit til Staden.

Inkomne äro Skepparne Arfwed Jansson ifrån Medelhafwet med salt och packhus=gods, och Isac Sådada ifrån St. Ubes med salt.

Utgångne äro Skepparne Patrick Cowan til Airth, William Red til Newcastle, William Leslie til Irland, Alexander M. Kinlay

til Scotland, Georg Hogg til Berwick och Richard Jay til Dartmouth med järn och bräder, Joh. Rihlman, Martin Ullström och Jonas Ohman til St. Ubes med barlast.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro, ifrån den 28 Junii til den 12 dennes, födde 7 Gossar och 4 Flicko-barn: Wigde Controleuren, Herr Peter Swalin, och Enkan Fru Petronella von Camondt: Döde Enkan, Ingrid Gunnarssdotter, Handelsmannen, Herr And. Jönsson, Zimmer-Gesällen, Nicol. Coufert, Rådman, Enkan, Fru Eneroth, född Gustafsson, alla af feber; Bonden från Strömstad, Hans Christiansson, drunknad, och 2 barn, af feber och slag.

I Tyska Församlingen födde 2 barn.

I Kronhus-Församlingen födde 4 barn: Döde Fourieren wid Kongl. Artilleri-Bataillon, Peter Lund, af hetlig feber, och Lärar-gossen, Anders Ahlwall, af wädelig handelse.

Lärda Nyheter.

Anteligen försvinner den mörka tiden, då en studerande ungdom, skulle bindas wid en Omsefti och dylika arbeten, i sedolåran. Wår älskade och idoge Rector wid Cathedral-Skolan, Herr Joh. Gothenius, har ifrån Langiska tryckeriet

feriet lefwererat of den delen utaf den berömda Professorens i Leipzig, Herr Doct. J. A. Ernesti Initia Doctrinae Solidioris, som afhandlar Jus Naturæ och Ethica: i octavo, 16 ark, förtalet, en hop uplysende ställen ur Auctorns Psychologie, och registren inberäknade. Brist på smakeliga och gagnande läse-böcker har man länge suckat öfwer, såsom et wäldigt hinder wid den studerande ungdomens upfostran uti wårt Land. Här tilbjuder sig et wärkt uti Moralen, hwilket i hänseende så til den i aftagna methode, som iirlighet i Latinsk föreläsa, funnits titräckeligen wärdigt Högwördsiga Dom-Capittlets härstädes på flera sätt utmärktast ännest, äfwen som Kongl. Maj:ts och K:ns Höglöf. Cancelli-Collegium, uti sivar af den 21 sifstledne Februarii til Högwälbemälte Dom-Capitel, ibland annat höggunstigast tåkt hårdöfwer ytra sig i dessa orden, dem jag, efter förtalets anledning, får här inrycka: // Ty håller Collegium äfwen före, det icke ringa besördrag til underwisingss-wärkets förkofran, // at en så gagnelig uplaga bleswe wid flera // Gymnasier och Scholar i Riket wedertagen // och brukad //.

Exemplaren finnas til köps hos Hr. Uplågsbaten hiesel, hos Boktryckaren, Herr Joh. G. Lange, samt Ons och Lördagar på Bibliotheket för 2 Dal. samt stycket.

Kundgörelser.

Hans Majestät Konungen i Danmark har under den 19 Januarii, Allernådigt för godt funnit, at, til innervarande års slut, prolongera det, under den 30 Dec. 1762, utfärdade Kapets- och General-Pardons-Patent, för alla i Stråmen Des Riken och Länder undanwelne, och emor eller utan lof uteblifne sjömän, hwilke ej någon grof misgerning begärdt, och sträcker sig på samma sätt denna Kongl. Ordre afswenwål til de af ~~Land~~ Milicen och andra, som deserterat, med utsketelig Allernådigt tillägning, at därest de sig, innom 1764 års slut, åter infinna, och på behörigt sätt anmäla, samt sig, i Hans Majestät's tjenst, enrullera låta, skola de sjelfwa åga förhet, at efter eget tycke få engagera sig, antingen wid Land-Milicen, eller Sjö-Statens; hwaremot de, som sig icke innom besagde tid inställa, eller efterlåta at deras återkomst anmäla; eller ock sig i Hans Majestät's tjenst ej begifwa; skola ej njuta til gods denna Allernådigste General-Pardon, utan tvärt om, då de ertappas; afswarligen straffas.

Hos Herr Fred. Sander, på Stor-Källarens äro tapeter til salu.

Afswen hos Herr Carl Wihl. Buchau nyttigen inkommen god sötmjölk's-ost.

Wil någon ledig piga, eller hustru, nu genast taga tjenst til Michaelis, anmåde hon sig där detta utgifwes.

* * * * *

Göteborgska
Becko=bladet.

Ördagen, den 21 Julii, 1764.

Slutet af nya Förwandlingar.

Människa! Lån dig sjelf, och nyttja dina förmaner; gör dig ej föragtlig, störta dig icke neder ibland bestar; omskapa dig ej til sämre, än din milde Skapare gjort dig; och war trygg, at inga bestar taga rangen från dig.

Hwad skam, ja hwad raseri är icke det för en människa, at blanda sig bland fålhundar? Et så stogt och föragtligt djur! En best, som i sit element aldrig gör nytta, utan lefwer af rof, erottlar sil, och fiskar i grumligt watten, är stum som en fisk, men grym, snål och ilsk. Enär han är sold, släpar han sig up på en klippa, eller in i en ång, stiger up öfwer sin cirkel, sofwer eller stöjar moho! Summer och barn tro, det är gasten; en ande, som hwarcken är ängel eller djefwul, men gråseligen stark. Unteligen mäste han bli nyttig; han fälles, hans spect blir tran, och skinet förwandlas i tobaks-pungar.

Sf

At